

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра філософії та міжнародної комунікації
Кафедра іноземної філології і перекладу

ЗАТВЕРДЖЕНО
Гуманітарно-педагогічний факультет
“19” червня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МОВНІ КОМУНІКАЦІЇ ТА КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ**

Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство

Спеціальність: 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

Освітня програма: Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

Факультет тваринництва та водних біоресурсів

Розробник: доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації, кандидат філософських наук, доцент Матвієнко І.С.;

доцент кафедри іноземної філології і перекладу, кандидат педагогічних наук,

доцент Глушаниця Н.В.

Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Мовні комунікації та критичне мислення» спрямована на формування іншомовної комунікативної, лінгвістичної, соціокультурної та професійної компетентностей здобувачів освіти, розвиток навичок усного й писемного мовлення у професійному середовищі. Дисципліна забезпечує оволодіння сучасними засобами ефективної комунікації, аргументації, аналізу та оцінювання інформації. Особлива увага приділяється розвитку критичного й логічного мислення, умінь формулювати власні думки, обґрунтовувати позицію, вести науковий діалог і приймати виважені рішення. Курс має міждисциплінарний характер та сприяє формуванню самостійності, доказовості й культури професійного спілкування. Так курс дає змогу всім ще краще вчити мову й логіку, щоб бути готовим до нових фахових задач, де потрібні ясна думка, точна мова та власна думка для майбутніх висококваліфікованих фахівців у професіях.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Бакалавр	
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство	
Спеціальність	Н2 Тваринництво	
Освітня програма	204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість змістових модулів	4	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	4	4
Семестр	8	8
Лекційні заняття	-	-
Практичні, семінарські заняття	30 год.	-
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	60 год.	90 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	2 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Мовні комунікації та критичне мислення» є формування та вдосконалення культури мислення студентів шляхом засвоєння ними основних знань з логіки та вироблення навичок критичного мислення, як несуперечливого, доказового мислення, яке можна застосовувати в практичних ситуаціях.

Перелік освітніх компонент, які передують вивченню навчальної дисципліни (за їх наявності): філософія, іноземна мова (англійська).

формально-логічні закони та критичне мислення											
Тема 3. Понятійний апарат міркувань	3	2		2							
Тема 4. Критичне аналіз і прийняття рішення	4	2		2							
Тема 5. Теорія умовиводів та запитання	5	2		2							
Разом за модулем 1.	18			10			8				
Модуль 2. Критичне мислення як основа інтелектуальної діяльності											
Тема 6. Аргументація	6	3		3			7				
Тема 7. Еристика	7	2		2							
Разом за модулем 2.	12			5			7				
Модуль 3. Особистісна сфера											
Тема 8. Повсякденне життя і його проблеми. Помешкання. Іменник.	8	2		2			25				45
Тема 9. Сім'я. Родинні стосунки. Характер людини. Артикль.	9	27		2							
Тема 10. Здоровий спосіб життя. Числівник. Прикметник.	10	2		2							
Тема 11. Студентське життя. Часо-видові форми дієслова.	11	2		2							
Разом за модулем 3		33		8			25				45
Модуль 4. Публічна сфера: суспільство, сучасний світ											
Тема 12. Погода. Природа. Навколишнє середовище. Конструкції з дієслівними формами (складний додаток, складний підмет, складний присудок).	12	2		2			20				45
Тема 13. Подорожі, екскурсії. Прислівник.	13	22		2							
Тема 14. Культура й мистецтво в Україні та в країні, мову якої вивчають. Прийменник.	14	2		2							
Тема 15. Покупки.	15	1		1							
Разом за модулем 4		27		7			20				45
Усього годин		90		30			60				90

3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

1	Сутність критичного мислення.	2
2	Основні формально-логічні закони та їх практичне застосування.	2
3	Розуміння міркування.	2
4	Сутність оцінки міркування.	2
5	Критичне мислення і теорія умовиводів.	2
6	Критичне мислення і процес прийняття рішення.	2
7	Теорія аргументації: від теорії до практики.	3
8	Повсякденне життя і його проблеми. Помешкання. Іменник.	2
9	Сім'я. Родинні стосунки. Характер людини. Артикль.	2
10	Здоровий спосіб життя. Числівник. Прикметник.	2
11	Студентське життя. Часо-видові форми дієслова.	2
12	Погода. Природа. Навколишнє середовище. Конструкції з дієслівними формами (складний додаток, складний підмет, складний присудок).	2
13	Подорожі, екскурсії. Прислівник.	2
14	Культура й мистецтво в Україні та в країні, мову якої вивчають. Прийменник.	2
15	Подорожі.	1

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Моделі критичного мислення і технічні прийоми .	8
2	Прийняття рішень та розвиток навичок розв'язування задач.	7
3	Людина і довкілля.	
4	Науково-технічний прогрес, видатні діячі науки.	8
5	Свята, пам'ятні дати, події в Україні та в країні, мову якої вивчають.	8
6	Робота і професія.	8
7	Особистісні пріоритети.	7
8	Спорт в Україні та в країні, мову якої вивчають.	7
9	Література в Україні та в країні, мову якої вивчають.	7

5. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист практичних, вирішення задач;
- самооцінювання.

6. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- змішаного навчання;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму
- метод гейміфікованого навчання.

7. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Сутність критичного мислення		
Практична робота 1. Сутність критичного мислення.	Студент здобуде ґрунтовні знання про основні формально-логічні закони, їхнє значення та практичне застосування. Він розумітиме структуру міркування, зможе відрізнити тези, аргументи та висновки, а також орієнтуватиметься у видах умовиводів — дедуктивних, індуктивних та аналогічних. Окрім цього, студент засвоїть критерії оцінки міркувань, навчиться визначати їхню валідність, істинність та силу аргументації.	10
Практична робота 2. Основні формально-логічні закони та їх практичне застосування.		10
Практична робота 3. Розуміння міркування.		10
Практична робота 4. Сутність оцінки міркування.		10
Практична робота 5. Критичне мислення і теорія умовиводів.		10
Самостійна робота 1. Моделі критичного мислення і технічні прийоми .	Водночас він набуде практичних умінь: застосовувати логічні закони у власних міркуваннях, аналізувати та оцінювати аргументацію інших, виявляти логічні помилки й будувати власні умовиводи відповідно до принципів критичного мислення. Це дозволить йому ефективно працювати з інформацією, приймати обґрунтовані рішення та формувати переконливі висновки як у навчальній, так і в професійній діяльності.	20
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Критичне мислення як основа інтелектуальної діяльності		
Практична робота 6. Критичне мислення і процес прийняття рішення.	Студент здобуде знання про взаємозв'язок критичного мислення та процесу прийняття рішень. Він розумітиме, як аналіз інформації, виявлення альтернатив та оцінка ризиків впливають на якість рішень. Також студент ознайомиться з теорією аргументації, її принципами та методами, а головне — побачить, як ці теоретичні засади переходять у практику, формуючи здатність до переконливого й логічно обґрунтованого висловлювання.	20
Практична робота 7. Теорія аргументації: від теорії до практики.		20
Самостійна робота 2. Прийняття рішень та розвиток навичок розв'язування задач.		30
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2	Уміння, які він набуде, включають застосування критичного мислення для вибору оптимальних рішень у різних життєвих і професійних ситуаціях, побудову аргументованих позицій та їх	100

	захист у дискусії. Студент зможе оцінювати силу та слабкість аргументів, виявляти маніпуляції й логічні помилки, а також формувати власну аргументацію, що базується на доказах і логічній послідовності. Це забезпечить йому здатність мислити незалежно, приймати зважені рішення та ефективно комунікувати в інтелектуальній діяльності.	
Модуль 3. Особистісна сфера		
Практична робота 8. Повсякденне життя і його проблеми. Помешкання. Іменник.	Студент здобуде ґрунтовні знання про основні формально-логічні закони, їхнє значення та практичне застосування. Він розумітиме структуру міркування, зможе відрізнити тези, аргументи та висновки, а також орієнтуватиметься у видах умовиводів — дедуктивних, індуктивних та аналогічних. Окрім цього, студент засвоїть критерії оцінки міркувань, навчиться визначати їхню валідність, істинність та силу аргументації.	10
Практична робота 9. Сім'я. Родинні стосунки. Характер людини. Артикль.	Водночас він набуде практичних умінь: застосовувати логічні закони у власних міркуваннях, аналізувати та оцінювати аргументацію інших, виявляти логічні помилки й будувати власні умовиводи відповідно до принципів критичного мислення. Це дозволить йому ефективно працювати з інформацією, приймати обґрунтовані рішення та формувати переконливі висновки як у навчальній, так і в професійній діяльності.	10
Практична робота 10. Здоровий спосіб життя. Числівник. Прикметник.		10
Практична робота 11. Студентське життя. Часо-видові форми дієслова.		10
Самостійна робота 1. Людина і довкілля.		8
Самостійна робота 2. Науково-технічний прогрес, видатні діячі науки.		8
Самостійна робота 3. Свята, пам'ятні дати, події в Україні та в країні, мову якої вивчають.		7
Самостійна робота 4. Робота і професія.		7
Модульна контрольна робота 3.		30
Всього за модулем 3		100
Модуль 4. Публічна сфера: суспільство, сучасний світ		
Практична робота 12. Погода. Природа. Навколишнє середовище. Конструкції з дієслівними формами (складний додаток, складний підмет, складний присудок).	Студент здобуде знання про взаємозв'язок критичного мислення та процесу прийняття рішень. Він розумітиме, як аналіз інформації, виявлення альтернатив та оцінка ризиків впливають на якість рішень. Також студент ознайомиться з теорією аргументації, її принципами та методами, а головне — побачить, як ці теоретичні засади переходять у практику, формуючи здатність до переконливого й логічно обґрунтованого висловлювання.	10
Практична робота 13. Подорожі, екскурсії. Прислівник.	Уміння, які він набуде, включають застосування критичного мислення для	10
Практична робота 14. Культура й мистецтво в Україні та в країні, мову якої вивчають. Прийменник.		10
Практична робота 15. Подорожі.		10
Самостійна робота 5. Особистісні пріоритети.		10
Самостійна робота 6. Спорт в Україні та в країні, мову якої		10

вивчають.	вибору оптимальних рішень у різних життєвих і професійних ситуаціях, побудову аргументованих позицій та їх захист у дискусії. Студент зможе оцінювати силу та слабкість аргументів, виявляти маніпуляції й логічні помилки, а також формувати власну аргументацію, що базується на доказах і логічній послідовності. Це забезпечить йому здатність мислити незалежно, приймати зважені рішення та ефективно комунікувати в інтелектуальній діяльності.	10
Самостійна робота 7. Література в Україні та в країні, мову якої вивчають.		30
Модульна контрольна робота 4.		100
Всього за модулем 4		
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$	
Екзамен/залік	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамен/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перекладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення:

електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4658>;

- посилання на цифрові освітні ресурси (<https://zno.osvita.ua/master/tznpk/>);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти:

Матвієнко І.С. Методичні вказівки з дисципліни критичне мислення для студентів ОС «Бакалавр» (за вибором студентів). - Київ, 2025. - 54 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Allen, L. (2025). *Наука мислення*. Oxford University Press. 330 с.
2. Weingold, H. (2025). *Логіка: Спроцено*. MIT Press. 198 с.

3. Walter, S., Gogan, K., & Howard, R. (2024). *Розвиток критичного мислення*. Springer. 280 с.
4. Kahneman, D., Sunstein, C., & Sibony, O. (2022). *Шум. Хибність людських суджень*. Наш Формат. 480 с.
5. Konverskyi, A. Ye. (2020). *Критичне мислення: Підручник для студентів закладів вищої освіти*. Центр учбової літератури. 344 с.
6. Konverskyi, A. Ye. (2023). *Логіка*. Четверта хвиля. 272 с.
7. Macdonald, G. (2022). *Правда. Як політики, корпорації та медіа формують нашу реальність*. Книголав. 352 с.
8. Nadurak, V. (2026). *Критичне мислення по-доброму*. Дух і Літера. 432 с.
9. Storozhuk, S. V., Ноіан, І. М., & Matviienko, I. S. (2020). *Логіка: навчальний посібник*. 370 с.
10. Tymoshenko, O. I., & Yahodzinskyi, S. M. (2025). *Логіка та критичне мислення: навчальний посібник*. Олді+. 248 с.
11. Thompson, D. K. (2024). *Що таке критичне мислення?*. Routledge. 210 с.
12. Haber, J. (2023). *Критичне мислення*. ArtHuss. 256 с.
13. Chatfield, T. (2022). *Критичне мислення. Аналізуй, сумнівайся, формуй свою думку*. Vivat. 304 с.
14. Chen, D. V. M. (2026). *Мистецтво критичного мислення*. Cambridge University Press. 400 с.
15. Cotton, D. R., Cotton, P. A., & Shipway, J. R. (2023). Chatting and cheating: Ensuring academic integrity in the era of ChatGPT. *Innovations in Education and Teaching International*, 1–12.
16. Haber, J. (2023). *Critical Thinking* (O. Boichenko, Trans.). ArtHuss. 200 с.
17. Paul, R., & Elder, L. (2022). *Critical Thinking: Tools for Taking Charge of Your Learning and Your Life*. Pearson. 432 p.
18. Fisher, A. (2023). *The Logic of Real Arguments* (Updated ed.). Cambridge University Press. 320 p.
19. Facione, P. (2024). *Critical Thinking: What It Is and Why It Counts*. Insight Assessment. 250 p.
20. Groarke, L. (2025). *An Introduction to Informal Logic*. Broadview Press. 380 p.
21. English for Current Communication and Job-Related Areas: навчальний посібник з англійської мови для студентів нефахових спеціальностей / укладачі: А.О. Трофименко, Н.А. Глушковецька, А.В. Дубінська, А.А. Крук, О.О. Попадинець. Кам'янець-Подільський: ТОВ "Друкарня "Рута", 2021. 242 с. Helen Weale (2019) Oxford Exam Trainer, Oxford University Press, p. 185.
22. Speakout. B2+. Student's Book. Workbook. Teacher's Book. Dignen S., Warwick L. (2022, 3rd) (+ Audio, Video).
23. Speakout. B2. Student's Book. Workbook. Teacher's Book. Clare A., Wilson JJ. (2022, 3rd) (+ Audio, Video).
24. Life Vision. Intermediate Plus. Students' book. Workbook. Teacher's Guide. Jeremy Bowell (2022) (+ Audio & Video).
25. Empower B1+. Intermediate. Student's Book. Workbook. Teacher's Book. Doff A., Thaine C. et al. (2022, 2nd.) (+ Audio & Video).
26. Easy English Step-by-Step. For ESL Learners. Pelletier Danielle (2020, 2nd, 416p.).
27. <https://zno.osvita.ua/master/english/>
28. cambridgeenglish.org/learning-english
29. bbc.co.uk/learningenglish